

SFS 2011:551

Utkom från trycket
den 31 maj 2011

Förordning om ändring i förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor;

utfärdad den 23 maj 2011.

Regeringen föreskriver¹ i fråga om förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor²

dels att 1, 3, 8, 13, 15, 20 och 27 §§ samt rubriken närmast före 13 § ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas fjorton nya paragrafer, 1 a, 2 b, 8 c–i, 13 a–d och 17 a §§, och närmast före 8 c § en ny rubrik av följande lydelse.

1 § Undersökningar av olyckor eller olyckstillbud enligt 2 och 2 a §§ lagen (1990:712) om undersökning av olyckor görs av Statens haverikommission.

1 a § En undersökning av sjöolycka och tillbud till sjöss enligt lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och denna förordning utgör en sådan säkerhetsutredning som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG av den 23 april 2009 om grundläggande principer för utredning av olyckor i sjötransportsektorn och om ändring av rådets direktiv 1999/35/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG³.

2 b § Statens haverikommission får inte överlåta åt någon annan svensk myndighet att göra undersökningar av sjöolyckor eller tillbud till sjöss. Det samma gäller sådana preliminära och andra bedömningar om att inleda en undersökning som avses i 2 a § lagen (1990:712) om undersökning av olyckor.

Första stycket gäller inte i fråga om den militära sjöfarten.

3 §⁴ Olyckor eller tillbud som inte är av den art som anges i 2 och 2 a §§ lagen (1990:712) om undersökning av olyckor ska ändå undersökas enligt lagen, om det är motiverat från säkerhetssynpunkt att undersökningen görs.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG av den 23 april 2009 om grundläggande principer för utredning av olyckor i sjötransportsektorn och om ändring av rådets direktiv 1999/35/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG (EUT L 131, 28.5.2009, s. 114, Celex 32009L0018).

² Förordningen omtryckt 2007:491.

³ EUT L 131, 28.5.2009, s. 114 (Celex 32009L0018).

⁴ Senaste lydelse 2008:1157.

Undersökningen görs av

1. Transportstyrelsen, när det gäller olyckor och tillbud som berör vägtrafiken eller annan luftfart än militär luftfart,
2. Försvarsmakten, när det gäller olyckor och tillbud som berör den militära luft- eller sjöfarten,
3. Statens haverikommission, när det gäller olyckor och tillbud som inte berör vägtrafiken eller luftfarten.

Statens haverikommission har rätt att undersöka olyckor och tillbud som avses i andra stycket 1 och 2, om det finns särskilda skäl.

8 §⁵ I fråga om underrättelser till utländska myndigheter och internationella organisationer om undersökning av en olycka eller ett tillbud som berör ett luftfartyg samt sådana myndigheters och organisationers medverkan vid undersökningarna, ska Statens haverikommission beakta 15 § samt sådana bestämmelser i 1944 års Chicagokonvention om den civila luftfarten som är bindande för Sverige och, om det inte strider mot lag eller är olämpligt på annat sätt, även andra bestämmelser i konventionen.

| Samarbete vid sjöolyckor m.m.

8 c § Om en olycka eller ett tillbud som berör ett fartyg ska undersökas enligt lagen (1990:712) om undersökning av olyckor, ska Statens haverikommission i fråga om samarbete med utländska myndigheter beakta den av Internationella sjöfartsorganisationen den 16 maj 2008 antagna resolutionen MSC.255(84) (IMO-koden för utredning av sjöolyckor), om det inte strider mot lag eller är olämpligt på annat sätt.

8 d § Varje sjöolycka eller tillbud till sjöss ska som huvudregel vara föremål för endast en olycksundersökning som utförs av en medlemsstat i den Europeiska unionen.

Av 5 § tredje stycket lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och av 1 § följer att Statens haverikommission får överlåta förvaltningsuppgifter gällande undersökningen av en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss till ett utländskt organ som fullgör utredningsskyldighet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG eller enligt IMO-koden för utredning av sjöolyckor. Av bestämmelserna följer att Statens haverikommission får överlåta ledningen av en undersökning eller särskilda uppgifter till en annan medlemsstat.

Det följer vidare av 5 § tredje stycket lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och av 1 § att Statens haverikommission inte får överlåta förvaltningsuppgifter avseende svenska statsfartyg eller förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning.

8 e § När Statens haverikommission leder en undersökning av en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss som inte involverar svenska statsfartyg, ska annan medlemsstat i Europeiska unionen med väsentligt intresse i olyckan eller tillbudet ha samma tillgång till vittnesmål och bevis som haveri-

⁵ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

kommissionen, samt ha rätt att få sina ståndpunkter beaktade av haverikommissionen.

8 f § Av 5 § tredje stycket lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och av 1 § följer att ett tredje land med väsentligt intresse i en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss efter överlåtelse från Statens haverikommission får medverka i undersökningen av olyckan eller tillbudet.

Ett samarbete med ett tredje land med väsentligt intresse i en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss får inte påverka genomförandet och uppfyllandet av Statens haverikommissions rapportering enligt 13 och 13 b §.

Av 5 § tredje stycket lagen (1990:712) om undersökning av olyckor och av 1 § följer att, om ett tredje land med väsentligt intresse i en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss leder en undersökning som berör svenska intressen, kan Statens haverikommission besluta att inte genomföra en parallell undersökning under förutsättning att undersökningen som leds av det tredje landet genomförs i enlighet med IMO-koden för utredning av sjöolyckor.

8 g § Statens haverikommission ska delta i den permanenta samarbetsstruktur som anges i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG.

8 h § Vid undersökning av sjöolyckor eller tillbud till sjöss som inbegriper fler än en medlemsstat i Europeiska unionen ska Statens haverikommission stå för sina kostnader. Om bistånd begärs från en medlemsstat som inte är inblandad i undersökningen ska Statens haverikommission komma överens med de inblandade medlemsstaterna om fördelningen av de kostnader som detta medför.

8 i § Vid samarbete med annat land i undersökning av sjöolycka eller tillbud till sjöss får Statens haverikommission ingå avtal med behörig myndighet i det landet angående villkor för hantering av utredningsmaterial och annan information som överlämnas från Statens haverikommission till den behöriga myndigheten.

Tidpunkter för och rapporter om undersökningen

13 §⁶ Statens haverikommission ska slutföra undersökningen snarast möjligt, och om möjligt inom tolv månader från dagen för olyckan eller tillbudet. Haverikommissionen ska om möjligt inom samma tid upprätta en rapport med redogörelse för undersökningen och utlåtande i de avseenden som anges i 6 § lagen (1990:712) om undersökning av olyckor.

I rapporter som tas fram med anledning av tillbud ska inblandade personers namn inte anges.

13 a § Vid sjöolyckor eller tillbud till sjöss ska undersökningen inledas så snart det är praktiskt möjligt efter det att olyckan eller tillbudet inträffat och under alla omständigheter senast två månader efter denna tidpunkt.

⁶ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

13 b § Statens haverikommission ska när det gäller undersökningar av sjöolyckor eller tillbud till sjöss som inte rör statsfartyg offentliggöra en rapport i enlighet med en av haverikommissionen framtagen mall som innehåller relevanta avsnitt av bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG (slutrapport).

Statens haverikommission får i stället för en slutrapport enligt första stycket besluta att offentliggöra en förenklad rapport i de fall undersökningen inte avser en mycket allvarlig, en med sådan likställd eller en allvarlig sjöolycka och vars resultat inte kan bidra till att förhindra framtida olyckor och tillbud.

Statens haverikommission ska offentliggöra en slutrapport senast inom den tid som anges i 13 § första stycket. Om en sådan rapport inte är färdigställd inom denna tid ska inom samma tid i stället en delrapport offentliggöras.

13 c § Om Statens haverikommission vid en preliminär bedömning enligt 2 a § lagen (1990:712) om undersökning av olyckor beslutar att inte genomföra en undersökning, ska haverikommissionen ange skälen för sitt beslut och göra en anmälan till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 17.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/18/EG. Statens haverikommission ska även i övrigt angående sjöolyckor och tillbud till sjöss svara för inrapportering av de uppgifter till kommissionen som krävs enligt direktivet.

Första stycket gäller inte i fråga om svenska statsfartyg.

13 d § En rapport om en järnvägsolycka eller ett tillbud till en sådan olycka ska utformas på ett sätt som lämpar sig för olyckans eller tillbudets typ och omfattning och för resultatets betydelse samt, i så stor utsträckning som möjligt, struktureras i enlighet med vad som fastställs i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar och om ändring av rådets direktiv 95/18/EG om tillstånd för järnvägsföretag och direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg (järnvägssäkerhetsdirektivet). Rapporten ska, i tillämpliga fall, innehålla säkerhetsrekommendationer som ska riktas till tillsynsmyndigheten och, om det behövs, till andra organ eller myndigheter eller till en annan stat inom EES eller till Schweiz. Tillsynsmyndigheten och den som enligt 7 § ska underrättas om inträffad järnvägsolycka, ska ges möjlighet att yttra sig över informationen i utkastet till rapport.

15 §⁷ Om det inte strider mot lag, ska en kopia av rapporten sändas till de myndigheter och organisationer som med stöd av 8 § har getts tillfälle att närvara vid undersökningen, samt till Europeiska kommissionen. Skulle översändandet av en sådan kopia strida mot lag ska i stället ytterligare en rapport tas fram utan de uppgifter som inte får översändas och sändas till Europeiska kommissionen.

⁷ Senaste lydelse 2010:776.

Om undersökningen avser en sjöolycka eller ett tillbud till sjöss som inte involverar svenska statsfartyg ska Statens haverikommission skicka en kopia av slutrapporten, den förenklade rapporten eller delrapporten enligt 13 b § till Europeiska kommissionen.

Om undersökningen avser en olycka eller ett tillbud som berör ett danskt, finskt eller norskt fartyg eller luftfartyg, ska en kopia av rapporten sändas till säkerhetsmyndigheten i den andra staten.

Om undersökningen avser en olycka eller ett tillbud som berör ett fartyg som är registrerat i en annan stat än som anges i tredje stycket och om undersökningen har begärts av en myndighet i den andra staten, ska rapporten överlämnas till den myndigheten genom Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) försorg.

17 a § Angående sjöolyckor och tillbud till sjöss som inte involverar svenska statsfartyg ska Statens haverikommission även, om det bedöms lämpligt, göra en sådan anmälan som avses i 17 § eller lämna en säkerhetsrekommendation till utländsk myndighet och andra som bäst kan omsätta rekommendationen i praktiken.

Angående sjöolyckor och tillbud till sjöss som inte involverar svenska statsfartyg ska Statens haverikommission, om den anser att det krävs ett snabbt ingripande på gemenskapsnivå för att förebygga uppkomsten av nya olyckor, utan dröjsmål till Europeiska kommissionen anmäla behovet av en förvarning.

20 §⁸ Rapportering enligt 5 kap. 8 § luftfartslagen (2010:500) eller enligt 6 kap. 14 § första eller andra stycket sjölagen (1994:1009) ska omedelbart göras till tillsynsmyndigheten. Detsamma gäller för verksamhetsutövare i fråga om olyckor och tillbud som avses i 2 § första stycket 3 lagen (1990:712) om undersökning av olyckor vid drift av järnväg, tunnelbana eller spårväg. En muntlig rapport ska så snart som möjligt följas av en skriftlig rapport.

En befälhavare på ett svenskt luftfartyg, handelsfartyg, fiskefartyg eller statsfartyg och en befälhavare på ett utländskt handelsfartyg eller fiskefartyg på svenskt territorium samt den som driver verksamhet på järnväg, tunnelbana eller spårväg ska på begäran av tillsynsmyndigheten rapportera även i andra fall än som avses i första stycket, om en olycka eller ett tillbud har inträffat eller kan antas ha inträffat som kan vara av betydelse för flygsäkerheten, sjösäkerheten eller säkerheten i spårtrafik.

Tillsynsmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om rapportering enligt första och andra styckena. Innan myndigheten meddelar sådana föreskrifter ska den inhämta yttrande från Statens haverikommission.

27 § Den som på annat sätt än som anges i 20 kap. 10 § första stycket 3 sjölagen (1994:1009) uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 20 § första eller andra stycket eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 20 § tredje stycket döms till böter. I ringa fall ska dock inte dömas till straff.

Denna förordning träder i kraft den 17 juni 2011.

⁸ Senaste lydelse 2010:776.

SFS 2011:551

På regeringens vägnar

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)